

การวิจัยในครั้งนี้ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับกำลังขวัญในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อกำลังขวัญในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

ทำการรวบรวมข้อมูลจากครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 202 รูป/คน ใน 12 โรงเรียน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test

ผลการศึกษาพบว่า

1. ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เป็นชาย อายุไม่เกิน 30 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สถานภาพโสด เป็นครูฝ่ายคฤหัสถ์ เป็นครูประจำ ทำงานมาแล้วไม่เกิน 3 ปี มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,000-10,000 บาท มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ต่างจังหวัด ระยะจากบ้านพักถึงโรงเรียนน้อยกว่า 10 กิโลเมตร ใช้เวลาในการเดินทาง 1 ชั่วโมง มีจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ตั้งแต่ 14 คาบขึ้นไป สอนจำนวน 1 รายวิชา มีความถนัดมากในวิชาที่สอน ภาระหน้าที่ในครอบครัวน้อย และมีภาระงานที่ได้รับมอบหมายอื่น ๆ 1 หน้าที่

2. ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในภาพรวมและทุกด้านอยู่ระดับปานกลาง โดยด้านที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านผู้บริหารโรงเรียน รองลงมา ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ของเพื่อนร่วมงาน ด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อมการทำงาน ด้านโอกาสก้าวหน้าในอาชีพ ด้านนโยบายและ

วัตถุประสงค์ของโรงเรียน ด้านการสนับสนุนของหน่วยงานต้นสังกัด ส่วนด้านที่มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ด้านรายได้และสวัสดิการ

3. ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร มีกำลังขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี โดยด้านที่มีระดับกำลังขวัญดีที่สุด คือด้านความรู้สึกเลื่อมใสศรัทธาต่อพุทธศาสนา รองลงมา ได้แก่ ด้านความรู้สึกผูกพันเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน ด้านความสามัคคีรักใคร่ในเพื่อนครู ด้านความตั้งใจและอุทิศตนในการพัฒนาการทำงาน ด้านความรู้สึกมั่นคงและราบรื่นในอาชีพ ด้านความรู้สึกเชื่อมั่นในอาชีพและการยอมรับนับถือ และด้านความยุติธรรมในการปฏิบัติงาน

4. ปัจจัยที่มีผลต่อกำลังขวัญในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ จำนวนรายวิชาที่สอน ภาระหน้าที่ในครอบครัว และความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

5. ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อกำลังขวัญในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส สถานภาพทางธรรม ตำแหน่ง จำนวนปีที่ทำงาน รายได้ต่อเดือน ภูมิลำเนาเดิม ระยะทางจากบ้านพักถึงโรงเรียน จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ ความถนัดในวิชาที่สอน และภาระงานที่ได้รับผิดชอบอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารควรจัดสรรจำนวนวิชาที่สอนให้กับครูในโรงเรียนอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อเป็นการเสริมสร้างขวัญกำลังใจครูมากขึ้น รวมทั้งสร้างความมั่นใจ สนับสนุนในหน้าที่การทำงานแก่ครู

2. ผู้บริหารควรมีความยุติธรรมและกระจายอำนาจความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานให้กับครูอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งพิจารณารายได้และสวัสดิการในการปฏิบัติงานของครูอย่างเป็นธรรมและต่อเนื่อง

3. ผู้บริหารควรสร้างความรู้สึกเชื่อมั่นในอาชีพและการยอมรับนับถือจากประชาชน ชุมชน และสังคม

4. ต้นสังกัดควรให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาของโรงเรียนในสังกัดให้มากขึ้น ทั้งในเรื่องการปฏิรูปการศึกษา การเรียนการสอน การพัฒนาวิชาการ ค่าตอบแทน การจัดประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงสร้างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนในสังกัดให้ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

This study has 2 objectives: 1) to examine the level of work morale of teachers of Buddhist Scripture School, General Education Division in Bangkok area; 2) to investigate factors affecting work morale of this population. The sample includes 202 teachers from 12 Buddhist Scripture Schools under General Education Division in Bangkok area. Questionnaires are used as research instrument, and statistical analysis are frequency, percentage, means, standard deviation, t-test and F-test.

Results suggest that

1. The majority of teachers of Buddhist Scripture Schools under General Education Division in Bangkok area are males aged 30 years or less, completed a bachelor degree, and are single, layman-teachers, permanent teachers, with work experience of 3 years or less and monthly income between 5,000-10,000 bahts. They are uncountrly domiciled, with less than 10 kilometers between their residence and school and 1 hour commutation. Teaching schedule ranges from 14 periods up. They teach one subject and in which they are very skillful. They have less family burden. They also have one other task.

2. The teachers of Buddhist Scripture School have moderate level of work satisfaction towards every aspect and in overall. Their reported most satisfaction are school administrator, followed by relationship among colleagues, work atmosphere and environment, opportunity for career progression, school policy and objectives, and

support from their direct-reported division, whereas least satisfactory is stated in income and fringe benefit.

3. This group of teachers reported high level of work morale: the most are their faith in Buddhism, followed by their attachment as part of school, unity among peers, intention and devotion to work improvement, sense of secured and smooth work, sense of professional confidence and respect, whereas the least is work fairness.

4. Factors effecting their work morale include family burden, number of teaching subjects, and work satisfaction.

5. Non-effecting factors are age, marital status, dhamma status rank, position, number of year in working, income per month, domicile, distance between residence and school, number of teaching hours per week, skillfulness in the subject, and other responsible tasks.

Recommendations

1. Administrators should allocate fair numbers of teaching subject to school teachers and staff so as to enhance their work morale, and should also ensure of support to their career.

2. Administrators should have justice and evenly distribute work responsibility to their subordinates, and should constantly consider their income and fringe benefit on a just basis.

3. Administrators should create the senses of faith and respect in this profession among the public, community, and society.

4. Direct-reported division should place importances on solving problems of its respective schools through educational reform, instructing improvement, academic development, compensation regulation, conducting series of workshop on objectively educational quality assurance, and should also establish a strategic plan for continuous development and advancement of respective schools.